

Compost als duurzaam bodemverbeterings- en mulchmateriaal

© D. LANNOO

Bij een sectorbevraging in 2020 gaf 89% van de tuinaannemers aan dat ze een organisch bodemverbeterend middel toepassen bij de aanleg van nieuwe beplantingen. In meer dan 85% van de gevallen wordt hiervoor compost gebruikt, zeker bij de aanplant van bomen, heesters, vaste planten en gazons. Ook na aanplant wordt compost geregeld als mulchmateriaal gebruikt. Desondanks geeft 20% van de tuinaannemers toch aan dat ze te weinig kennis hebben over dit thema.

Elke Vandaele, Vlaco
Sandy Adriaenssens, PCS

Soorten compost

Er zijn heel veel verschillende soorten compost beschikbaar.

↳ Groen- en gft-compost

Deze compost wordt uit groen- en gft-afval geproduceerd in professionele compostingsinstallaties. Een keuringsattest van Vlaco toont aan dat de compost een grondstof is (Vlarema), die nuttig gebruikt kan worden.

↳ Wormencompost

Bij een wormencompostering voeden de wormen zich met het organisch

materiaal, waardoor het wordt afgebroken. De wormen zorgen daarnaast ook voor menging en extra luchttoevoer. Aangezien voor het overleven van de wormen de temperatuur niet te hoog mag oplopen, is er geen garantie op hygiënisatie, zoals dat het geval is met een groen- of gft-compostering. Momenteel is er nog geen consensus rond wettelijke verplichtingen. Er zal waarschijnlijk zowel een grondstofverklaring (Vlarema), als een ontheffing (KB handel in meststoffen en bodemverbeterende middelen) noodzakelijk zijn.

↳ Schorscompost of gecomposteerde naaldhoutschors

Deze compost wordt vaak in substraten gebruikt. Voor schorscompost is geen keuringsattest nodig. De schorscompost moet wel aan de samenstellingsvereisten van het Vlarema en van het KB handel in meststoffen en bodemverbeterende middelen voldoen.

↳ Champost

In tegenstelling tot gft- of groencompost is champost niet gemaakt op basis van uitsluitend plantaardige stoffen. Champignons worden ge-

kweekt op paardenmest die samen met stro, kalk en kippenmest gecomposteerd wordt. Deze compost wordt geënt met champignonmycelia. De mest wordt dan na de oogst verhit tot 70° om ziektekiemen, aaltjes en onkruidzaden te doden. Champost is door de kalk een zeer basische compost. Deze mest is dan ook te vermijden bij zuurminnende planten of op bodems met een te hoge pH!

↳ **Veencompost**

Veencompost is een mengsel van turf met groencompost en/of champost. Doordat veencompost turf bevat, is het een meer luchtige bodemverbeteraar en heeft hij een beter watervasthoudend vermogen.

↳ **Bladgrond/bladcompost**

Bladcompost bestaat uit de verteerde herfstbladeren van bomen. In principe kunnen alle bladeren gebruikt worden, al zal blad van bijvoorbeeld eik en beuk meer tijd nodig hebben om te verteren omdat het veel lignine bevat.

Het professioneel composteringsproces

Op de composteerwerven wordt al het groen- en gft-afval dat er wordt aangeleverd, zowel van particulieren als van tuinaannemers en gemeenten, eerst verhakseld. Het verhakselde materiaal wordt in de juiste verhoudingen (juiste mix van structureel materiaal zoals houtafval en zachter materiaal zoals gras en onkruid) gemengd en in hopen opgezet. Afhankelijk van het aangevoerde materiaal gebeurt de compostering in open lucht of overdekt. In deze hopen zorgen miljoenen micro-organismen

voor een versnelde afbraak. Ze hebben zuurstof en water nodig om hun werk te kunnen doen. Hierbij loopt de temperatuur op tot ruim 60°C. Daardoor worden de aanwezige schadelijke organismen gedood. Door Vlaco gecertificeerde groen- en gft-compost is dan ook vrij van ziektekiemen en onkruidzaden.

Deze hopen worden regelmatig omgezet, zo wordt verse zuurstof ingebracht. Indien de hopen te droog zijn, worden ze bevochtigd. Na 3 tot 6 maanden composteren hebben de micro-organismen het organisch materiaal uit het groen- en gft-afval omgezet tot stabiele organische stof, die maar zeer geleidelijk afbreekt. De compost wordt afgezeefd en rijpt nadien nog 1 tot 2 maanden na tot hij klaar is voor verkoop.

Gebruik door tuinaannemers

Compost is een duurzaam bodemverbeterend middel, dat vele voordelen heeft. De inbreng van organisch materiaal zorgt voor een betere fysieke bodemstructuur en levert voedsel aan het microbieel leven. Uitloging van stikstof en fosfor naar het grondwater is beperkt, mits de juiste dosering. Deze kan per type van aanplant berekend worden via de compostcalculator van Vlaco (www.vlaco.be/compostcalculator). Onderzoek op PCS toonde aan dat tijdens het eerste jaar een negatieve impact op de plantkwaliteit mogelijk is, ten gevolge van stikstofvastlegging. Dit kan eenvoudig opgevangen worden met een aangepaste organische bemesting. In het tweede jaar is dit effect volledig verdwenen. ■

Kan je groenafval van je klanten thuis verwerken?

Groenafval van jouw klanten bij je thuis verwerken is niet toegelaten, tenzij je over een omgevingsvergunning beschikt. Een eigen groencompostering uitbouwen zal ook heel wat tijd en investeringen vereisen. Meer info vind je op de website van OVAM: www.ovam.be/veelgestelde-vragen-over-groenafval#groenvoorzienneigencompost.

Waar kan je als tuinaannemer terecht met groenafval?

Als tuinaannemer verzamel je bij het aanleggen en onderhouden van de tuinen van je klanten heel wat groenafval. In een aantal gemeenten kan je hiermee op het recyclagepark terecht. In andere gemeenten kan dit niet. Verspreid over Vlaanderen zijn er een 50-tal gft- en groencomposteringen. Op deze verwerkingsplaatsen kan je als tuinaannemer jouw groenafval kwijt. Een volledig overzicht van alle adressen waar je met je groenafval terecht kan, vind je op www.vlaco.be onder verkoopadressen. Op deze plaatsen kan je ook Vlaco-gekeurde compost aankopen. Zo maak je de biologische cirkel rond. Twee vliegen in één klap dus! ■

Compost en digestaat brengen nieuw leven in de tuin!

Gun de tuin een vitaminekuur in het **voorjaar**. Strooi compost op het **gazon** en leg een flinke laag tussen de **bloemen** en **struiken** voor een stralend gezonde tuin in de zomer.

Compost wapent de bodem daarnaast **natuurlijk** tegen langere **droogte- en hitteperiodes** in de zomer.

Compost is een 100% natuurlijke bodemverbeteraar, de ideale natuurvoeding voor de tuin. Toch bijmesten? Ontdek dan **digestaat**, de natuurlijke meststof.

Alle info en verkoopadressen op www.vlaco.be

Meer natuur, de biologische ringloop